

รายงานผลการตรวจสอบภายในภาพรวมของกระทรวงพาณิชย์
ประจำปีไตรมาสที่ ๑ (ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๘) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. หลักการและเหตุผล

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ได้กำหนดแนวปฏิบัติการตรวจสอบภายใน ด้านความรับผิดชอบของหน่วยงานตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ โดยให้หน่วยงานตรวจสอบภายในระดับกระทรวง รับผิดชอบตรวจสอบการปฏิบัติงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวง และหน่วยงานตรวจสอบภายในระดับกรม รับผิดชอบตรวจสอบราชการบริหารส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคหรือต่างประเทศ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน กำหนดให้หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี ดำเนินการตรวจสอบให้เป็นไปตามแผน จัดทำรายงานผลการตรวจสอบต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบภายในในเวลาที่กำหนด กลุ่มตรวจสอบภายใน (กตณ.) ในฐานะหน่วยงานตรวจสอบการดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง จึงได้บรรจุการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบภายในภาพรวมกระทรวงพาณิชย์ไว้ในแผนการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ซึ่งได้รับอนุมัติจากปลัดกระทรวงพาณิชย์ให้ดำเนินการตามแผนเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๘ และฉบับปรับปรุงเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

๒. วัตถุประสงค์การตรวจสอบ

- ๒.๑ เพื่อพิสูจน์ความถูกต้อง และเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงินและรายงานต่าง ๆ
- ๒.๒ เพื่อค้นหาสาเหตุข้อเท็จจริงของความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจส่งผลกระทบต่อส่วนราชการ
- ๒.๓ เพื่อให้ทราบว่าส่วนราชการมีระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการวางแผน การควบคุม การประเมินผลเกี่ยวกับการงบประมาณ การเงิน การพัสดุและทรัพย์สิน รวมทั้งการบริหารงานด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ๒.๔ เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติราชการและการดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๕ เพื่อให้ทราบว่าระบบการควบคุมภายในที่ได้จัดวางไว้ มีความเหมาะสมและเพียงพอที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของส่วนราชการ

๓. ขอบเขตการตรวจสอบ

- ๓.๑ ตรวจสอบทางการเงิน ได้แก่ ตรวจสอบและสอบทานรายงานผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในระดับกรม เกี่ยวกับความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลและรายงานทางการเงิน
- ๓.๒ ตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ได้แก่ ตรวจสอบและสอบทานการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งการปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด
- ๓.๓ ตรวจสอบการดำเนินงาน ได้แก่ ตรวจสอบและสอบทานประสิทธิภาพประสิทธิผลของการดำเนินงานโครงการที่มีความสำคัญตามประเด็นยุทธศาสตร์ของกระทรวง
- ๓.๔ ตรวจสอบการบริหาร ได้แก่ ตรวจสอบการบริหารงบประมาณ การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

๔. ระยะเวลาที่ตรวจสอบ ระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๘

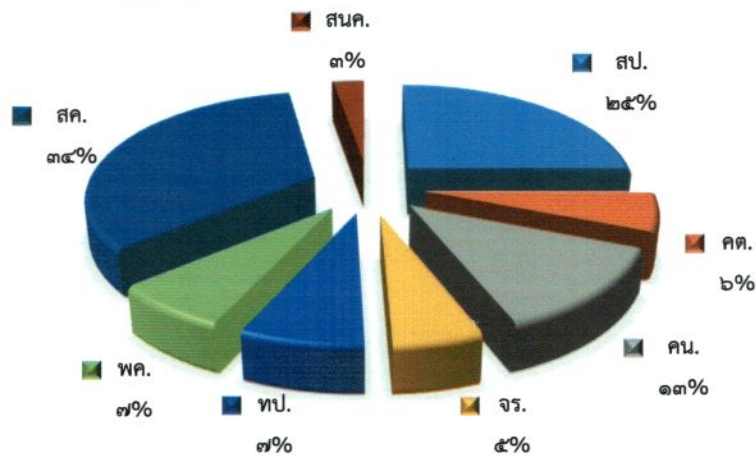
๕. สรุปผลการตรวจสอบ

๕.๑ การบริหารงบประมาณ

กระทรวงพาณิชย์ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ที่ได้รับหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน ๖,๙๖๐.๔๔๔๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๓๒.๐๐๗๒ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๔๕๙๐ วงเงินงบประมาณแยกตามส่วนราชการ ๘ หน่วยงาน (ไม่รวมรัฐวิสาหกิจและ องค์การมหาชน) ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ๑,๗๓๖.๕๐๒๗ ล้านบาท

กรมการค้าต่างประเทศ ๔๑๙.๐๕๕๗ ล้านบาท กรมการค้าภายใน ๙๓๐.๗๙๖๘ ล้านบาท กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ๓๖๗.๘๔๐๔ ล้านบาท กรมทรัพย์สินทางปัญญา ๕๐๗.๒๒๘๘ ล้านบาท กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ๔๔๐.๑๙๒๖ ล้านบาท กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ๒,๓๒๕.๘๐๑๕ ล้านบาท และสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า ๑๘๓.๐๒๒๐ ล้านบาท

สัดส่วนงบประมาณภาพรวมแยกตามส่วนราชการ

เป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (หน่วย : ร้อยละ)

รายการ	ไตรมาสที่ ๑		ไตรมาสที่ ๒		ไตรมาสที่ ๓		ไตรมาสที่ ๔	
	ใช้จ่าย	เบิกจ่าย	ใช้จ่าย	เบิกจ่าย	ใช้จ่าย	เบิกจ่าย	ใช้จ่าย	เบิกจ่าย
รายจ่ายลงทุน	๓๖	๒๐	๕๙	๓๘	๖๙	๕๕	๑๐๐	๗๕
รายจ่ายประจำ	๓๘	๓๗	๖๑	๖๐	๘๔	๘๓	๑๐๐	๙๘
รายจ่ายภาพรวม	๓๘	๓๓	๖๑	๕๕	๘๑	๗๖	๑๐๐	๙๓

หมายเหตุ : มาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุดที่ กค ๐๔๑๒.๔/ว ๗๕๑ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๘)

ผลการใช้จ่ายงบประมาณในภาพรวมของกระทรวงพาณิชย์ ไตรมาสที่ ๑ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ กระทรวงพาณิชย์มีการเบิกจ่ายงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน ๑,๖๔๗.๐๗๓๐ ล้านบาท ด้านการใช้จ่ายเป็นการเบิกจ่ายรวมกับก่อหนี้ผูกพัน จำนวน ๒,๒๗๐.๙๘๓๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖๓ ต่ำกว่าเป้าหมายร้อยละ ๕.๓๗ โดยมีรายละเอียดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณ ดังนี้

การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายในภาพรวมแยกตามประเภทรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน

๑) **รายจ่ายประจำ** ได้รับงบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๖,๒๐๒.๐๓๘๕ ล้านบาท

๑.๑) จำนวนการเบิกจ่าย ๑,๕๗๘.๐๕๖๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๔๔ ของงบประมาณที่ได้รับ **ต่ำกว่า**เป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณ (ร้อยละ ๓๗) คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๖

๑.๒) จำนวนการใช้จ่าย (เบิกจ่าย+ก่อหนี้ผูกพัน) ๑,๘๘๘.๘๓๓๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔๖ **ต่ำกว่า**เป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณ (ร้อยละ ๓๘) คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๔

๒) **รายจ่ายลงทุน** ได้รับงบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๗๕๘.๔๐๖๐ ล้านบาท

๒.๑) จำนวนการเบิกจ่าย ๖๙.๐๑๖๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๑๐ ของงบประมาณที่ได้รับ **ต่ำกว่า**เป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณ (ร้อยละ ๒๐) คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๐

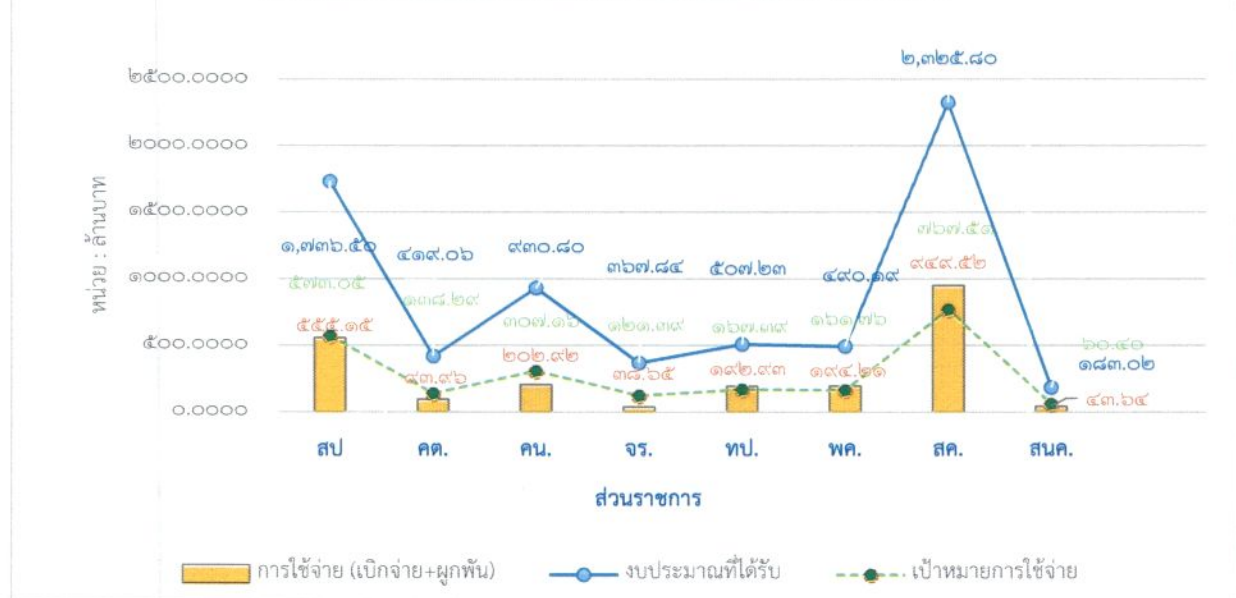
๒.๒) จำนวนการใช้จ่าย (เบิกจ่าย+ก่อหนี้ผูกพัน) ๓๘๒.๑๔๙๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๓๙ **สูงกว่า**เป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณ (ร้อยละ ๓๖) คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓๙

ตารางแสดงผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงพาณิชย์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำแนกตามรายจ่ายประจำ/รายจ่ายลงทุน ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘
หน่วย : ล้านบาท

ส่วนราชการ	งบประมาณที่ได้รับหลังโอนเปลี่ยนแปลง			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ ไตรมาส ๑/๖๙ ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘					
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	ภาพรวม	รายจ่ายประจำ (เป้าหมายร้อยละ ๓๘)			รายจ่ายลงทุน (เป้าหมายร้อยละ ๓๖)		
				เบิกจ่าย+ ก่อนนี้ผูกพัน	ร้อยละ	+สูง/ต่ำกว่า เป้าหมาย	เบิกจ่าย+ ก่อนนี้ผูกพัน	ร้อยละ	+สูง/ต่ำกว่า เป้าหมาย
รวม	๖,๒๐๒.๐๓๘๔	๗๕๕.๔๐๖๐	๖,๙๖๐.๔๔๔๔	๑,๘๘๘.๘๓๓๘	๓๐.๔๖	-๗.๕๔	๓๘๒.๑๔๙๖	๕๐.๓๙	+๑๔.๓๙
สป.	๑,๕๑๖.๓๔๖๗	๒๒๐.๑๕๖๐	๑,๗๓๖.๕๐๒๗	๔๕๔.๐๖๑๕	๒๙.๙๔	-๘.๐๖	๑๐๑.๐๘๘๕	๔๕.๙๒	+๙.๙๒
คต.	๓๔๙.๓๓๐๐	๖๙.๗๒๙๗	๔๑๙.๐๕๙๗	๘๖.๗๑๗๗	๒๔.๘๒	-๑๓.๑๘	๗.๒๔๖๐	๑๐.๓๙	-๒๕.๖๑
คณ.	๘๑๑.๒๘๘๖	๑๑๙.๕๐๘๒	๙๓๐.๗๙๖๘	๑๔๕.๑๖๒๙	๑๗.๘๙	-๒๐.๑๑	๕๗.๗๕๘๓	๔๘.๓๓	+๑๒.๓๓
จร.	๓๓๖.๘๔๖๙	๓๐.๙๙๓๕	๓๖๗.๘๔๐๔	๓๗.๗๗๔๗	๑๑.๒๑	-๒๖.๗๙	๐.๘๗๙๒	๒.๘๔	-๓๓.๑๖
ทป.	๓๙๓.๔๓๕๔	๑๑๓.๗๙๓๓	๕๐๗.๒๒๘๘	๑๑๒.๐๐๒๙	๒๘.๔๗	-๙.๕๓	๘๐.๙๒๖๔	๗๑.๑๒	+๓๕.๑๒
พค.	๓๘๔.๒๘๙๐	๑๐๕.๙๐๓๖	๔๙๐.๑๙๒๖	๑๑๔.๕๑๐๓	๒๙.๘๐	-๘.๒๐	๗๙.๖๙๗๖	๗๕.๒๕	+๓๙.๒๕
สค.	๒,๒๖๓.๕๒๓๒	๖๒.๒๗๘๓	๒,๓๒๕.๘๐๑๕	๙๐๘.๖๑๘๒	๔๐.๑๔	+๒.๑๔	๔๐.๘๙๖๘	๖๕.๖๗	+๒๙.๖๗
สนค.	๑๔๖.๙๗๘๖	๓๖.๐๔๓๔	๑๘๓.๐๒๒๐	๒๙.๙๘๕๖	๒๐.๔๐	-๑๗.๖๐	๑๓.๖๕๖๙	๓๗.๘๙	+๑.๘๙

ที่มา : รายงานผลการเบิกจ่ายเงิน ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘ กรมบัญชีกลาง และ กองบริหารการคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

กราฟแสดงการใช้จ่ายงบประมาณภาพรวม ไตรมาสที่ ๑ เปรียบเทียบกับ
งบประมาณที่ได้รับจัดสรรทั้งหมด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๕.๒ การตรวจสอบด้านการเงิน การบัญชี และการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อกำหนด

จากการสอบทานรายงานผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในระดับกรม ตามแผนการตรวจสอบของแต่ละหน่วยงาน พบว่า การปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ส่วนใหญ่ถูกต้อง เป็นไปตามกฎระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนด ยังคงมีบางประเด็นที่เป็นข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

หน่วยงานส่วนกลาง

๑) การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายใน สำหรับปีสิ้นสุด ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ ของผู้ตรวจสอบภายในระดับกรม พบว่า การควบคุมภายในของกรมมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่ยังมีข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ควรได้รับการพัฒนาและปรับปรุง เพื่อยกระดับประสิทธิผลของการควบคุมภายในให้เหมาะสมยิ่งขึ้น สรุปได้ดังนี้

๑.๑) หน่วยงานมีการออกแบบและดำเนินการควบคุมภายในในระดับองค์ประกอบของการควบคุมภายในได้อย่างเหมาะสม มีสภาพแวดล้อมการควบคุมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน และผู้บริหารให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาล ความซื่อสัตย์สุจริต และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

๑.๒) การควบคุมภายในบางกระบวนการยังมีข้อจำกัดด้านประสิทธิผล อันเนื่องมาจากปัจจัยด้านความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของบุคลากร ความซับซ้อนของกระบวนการ และการเปลี่ยนแปลง

๑.๓) หน่วยงานได้กำหนดแนวทางและแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในไว้ในแบบ ปค.๕ โดยมีการระบุผู้รับผิดชอบและระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจน เช่น การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การปรับปรุงกระบวนการ และการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการปฏิบัติงาน ซึ่งสะท้อนถึงความมุ่งมั่นของหน่วยงานในการพัฒนาและยกระดับระบบการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ ส่วนราชการควรกำกับ ติดตาม และผลักดันการดำเนินการตามแนวทางการปรับปรุงการควบคุมภายในที่กำหนดไว้ในแบบ ปค.๕ อย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับประสิทธิผลของการควบคุมภายในและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๒) ด้านการเงิน การบัญชีและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

การตรวจสอบงบทดลองหน่วยเบิกจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ งวด ๑๑ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๘ ถึง งวด ๑๒ เดือนกันยายน ๒๕๖๘ พบว่า รายงานงบทดลองของหน่วยเบิกจ่ายมีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน และเป็นไปตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๓/ว ๗๕๙ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ เรื่องแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

การสอบทานสรุปรายงานการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ กับรายงานสถานการณ์ใช้จ่ายงบประมาณ จากระบบ New GFMS Thai ปรากฏว่ามียอดเงินการเงินการเบิกจ่ายและประเภทงบรายจ่ายตรงกัน

๓) ด้านการดำเนินงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ดำเนินการวิเคราะห์แผนงาน/โครงการที่ปรากฏอยู่ในเอกสารแผนงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์กระทรวงพาณิชย์ เอกสารงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และคัดเลือกโครงการที่มีผลกระทบสูงต่อการบรรลุความสำเร็จของนโยบายกระทรวง มีวงเงินงบประมาณที่ได้รับ

จัดสรรสูง ไม่เป็นงาน/โครงการที่เป็นการตรวจสอบซ้ำซ้อนกับ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และหน่วยงานตรวจสอบภายนอกกระทรวง จำนวน ๒ โครงการ เพื่อนำมาตรวจสอบ โดยเป็นโครงการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวง ได้แก่ โครงการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ Megatrends และเศรษฐกิจใหม่ (สค. ๓๕๗.๓๐๘๓ ล้านบาท) และโครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร (คน. ๙๖.๔๕๐๘ ล้านบาท) อยู่ระหว่างขอรายละเอียดข้อมูลเอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ จากหน่วยงานเจ้าของโครงการเพื่อประกอบการตรวจสอบ

๔) การปฏิบัติตามมาตรการแก้ไขปัญหานี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระของส่วนราชการ

จากการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการฯ และสถานภาพหนี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระของส่วนราชการระดับกรมในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ประจำปี ๒๕๖๔ พบว่า ทุกหน่วยงานมีการควบคุมและติดตามการใช้สาธารณูปโภคประเภทต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรการฯ อย่างเคร่งครัด สำหรับสถานภาพการชำระหนี้ค่าสาธารณูปโภค (ค่าไฟฟ้า/น้ำประปา/โทรศัพท์) ทุกหน่วยงานในสังกัดไม่มีหนี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระ เบิกจ่ายเป็นไปตามมาตรการแก้ไขปัญหานี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระของส่วนราชการ

ทั้งนี้ ผู้ตรวจสอบภายในแต่ละกรม ได้ให้ข้อเสนอแนะหน่วยรับตรวจเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องแล้ว

หน่วยงานส่วนภูมิภาค

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

การตรวจสอบสำนักงานพาณิชย์จังหวัดและการบริการให้คำปรึกษา มีข้อตรวจพบในการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามระเบียบบางประเด็น ดังนี้

(๑) ด้านการเงิน การบัญชี พบว่า ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ไม่ได้กำหนดผู้ถือกุญแจตู้ নির্যায়ตามระเบียบฯ การบริหารเงินทดรองราชการ ไม่ได้มีการเคลื่อนไหวการใช้จ่ายเป็นระยะเวลานาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ การวางฎีกาขอเบิกเงินจากคลัง (ขบ.๐๒) การบันทึกขอเบิกเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการไม่แยกรหัสบัญชี (GL) เบี้ยเลี้ยงออกจากรหัสบัญชี (GL) ค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการในประเทศ และมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงผิดหมวดจ่าย จากงบดำเนินงาน นำไปเบิกจากงบรายงานอื่น ซึ่งเป็นงบโครงการ/กิจกรรม

(๒) ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อกำหนด พบว่า มีการนำใบเสร็จค่าผ่านทางพิเศษมาเบิกรวมกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ไม่ได้ชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นไว้ในหลักฐานการขอเบิกค่าพาหนะกรณีที่ไม่มียานพาหนะประจำทางในแบบ บก. ๔๒๓๑ และเอกสารประกอบการเบิกค่าใช้จ่ายเดินทางไม่ครบถ้วนและใช้สำเนาแบบประกอบ ใบเสร็จรับเงินบางฉบับมีข้อความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามระเบียบฯ การจ่ายเงินของหน่วยงาน กรณีจ่ายตรงผู้ขาย ไม่ได้บันทึกเลขที่ใบแจ้งหนี้ในช่องเลขที่อ้างอิง และไม่ปรากฏตารางการคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย และกรณีจ่ายผ่านส่วนราชการ เมื่อจ่ายเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online ให้กับผู้มารับเงินแล้ว ไม่ได้ประทับตรา “จ่ายเงินแล้ว” ในหลักฐานการโอนเงิน เอกสารประกอบการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านของข้าราชการ ไม่ครบถ้วนถูกต้อง เช่น หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ในบ้านของเจ้าของบ้านเช่า สำเนาทะเบียนบ้าน ของบ้านที่ผ่อนชำระเงินกู้ เป็นต้น การขออนุญาตใช้รถราชการ (แบบ ๓) ทุกฉบับผู้มีอำนาจอนุมัติใช้รถไม่ลงวันที่กำกับ บางฉบับมีการบันทึกเวลาไป-กลับถึงสำนักงาน “จนแล้วเสร็จ” ก่อนออกเดินทางไปราชการ ซึ่งไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของระยะเวลาในการใช้รถราชการ การบันทึกการใช้รถราชการ (แบบ ๔) บางรายการบันทึกเวลาไม่สอดคล้องกับแบบ ๓ มีการกำหนดเกณฑ์การใช้สิ้นเปลืองเชื้อเพลิงของรถทุกคัน แต่ไม่ได้สำรวจและคำนวณจากรถยนต์ของส่วนราชการ ไม่มีการจัดทำทะเบียนคุมการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง

ตามที่กำหนด และไม่มีการสรุปรายงานการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่นเสนอต่อหัวหน้าหน่วยงานเป็นประจำ รายไตรมาส ไม่พบใบบันทึกการขาย (Sales Slip) หลังจากเติมน้ำมันแล้วเสร็จ เพื่อใช้เป็นหลักฐาน

(๓) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า กรณีที่ได้รับแจ้งการจัดสรรเงินงบประมาณโครงการจากส่วนกลาง บางกิจกรรมไม่มีการแปลงงาน/โครงการให้เป็นการดำเนินงานระดับจังหวัด รวมถึงการประมาณการใช้จ่าย เพื่อเป็นกรอบ ในการดำเนินงานและนำไปจัดทำ TOR ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามกฎระเบียบที่กำหนด การระบุสาระสำคัญ ใน TOR ไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดในหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/ว ๑๕๙ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖ เช่น ไม่ระบุอัตราค่าปรับ หลักเกณฑ์ ในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ รวมทั้งมีการระบุราคากลางแต่อ้างอิงแหล่งที่มาไม่ถูกต้อง และ/หรือ ไม่ได้อ้างอิง แหล่งที่มาของราคากลาง การรายงานผลการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ ทุกงานจ้างไม่ระบุเหตุผลประกอบการพิจารณา ตามระเบียบจัดซื้อจัดจ้างฯ ข้อ ๕๕ (๔) ประกอบข้อ ๗๘ (๒) ใบสั่งจ้างบางงานไม่ระบุค่าปรับ หรือระบุค่าปรับไม่ถูกต้อง ตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างฯ ข้อ ๑๖๒ ใบสั่งจ้างมีการติดอากรแสตมป์ แต่ไม่มีการขีดฆ่า ไม่พบการจัดทำแบบ การตรวจสอบบุคลากรในหน่วยงานถึงความเกี่ยวข้องกับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้าง ตามพ.ร.บ. จัดซื้อจัดจ้างฯ มาตรา ๑๓ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

(๔) ด้านการบริหารพัสดุ พบว่า มีการดำเนินการตรวจสอบพัสดุประจำปี แต่มีทรัพย์สินบางรายการ ที่ไม่ตรงกับในระบบบัญชี GFMIS ไม่ได้คิดค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงาน ภาครัฐ ครุภัณฑ์บางรายการไม่ได้กำหนดไว้บนตัวครุภัณฑ์หรือมีการกำกับแต่ไม่ชัดเจน ส่วนการจัดซื้อวัสดุบางรายการ ไม่เป็นไปตามหลักความคุ้มค่า ความจำเป็น หรือระเบียบที่กำหนด ส่งผลให้เกิดความสิ้นเปลืองและเกิดความซ้ำซ้อน ของการใช้งบประมาณ

(๕) ด้านการควบคุมภายใน พบว่า คำสั่งส่วนใหญ่มีการปรับปรุงแต่ไม่ได้ยกเลิกคำสั่งเดิม ไม่มีการประทับตราหรือเขียนยกเลิก และบางคำสั่งไม่ได้ติดในสมุดคำสั่ง ทำให้ไม่สะดวกในการค้นหาและ ใช้อ้างอิง ไม่มีทะเบียนคุมสัญญา/ใบสั่งจ้าง/ข้อตกลงจ้าง ทะเบียนคุมค่าเช่ารถยนต์ ค่าเช่าบ้าน ค่ารักษาพยาบาลไม่เป็นปัจจุบัน ควรจัดทำหนังสือแสดงรายละเอียดฎีกา โดยกำหนดเลขที่ฎีกาเพื่อใช้ในการ ควบคุมเอกสารประกอบการเบิกเงินจากคลังแยกตามปีงบประมาณ และตารางในการคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย ไม่พบการอนุมัติก่อนการใช้โทรศัพท์พื้นฐาน ในการโทรทางไกล ให้เป็นไปโทรศัพท์เคลื่อนที่ ตามหนังสือสำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี การเดินทางไปราชการโดยใช้สำเนาเอกสารจากสมุดขออนุญาตเดินทางไปราชการ ของสำนักงานเป็นเอกสารแนบประกอบการเบิกจ่าย ไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ เป็นต้น

กรรมการค้าภายใน

การตรวจสอบการเงิน การบัญชี และการพัสดุ ของหน่วยงานในภูมิภาค มีข้อตรวจพบในการปฏิบัติ ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบบางประเด็น ดังนี้

(๑) ด้านการเงิน การบัญชี พบว่า การรับ - จ่าย เงินงบประมาณ เงินรายได้แผ่นดิน เงินอุดหนุน ราชการ การบันทึกบัญชีตามระบบ New GFMIS Thai และการจัดเก็บ - นำส่งรายได้ค่าธรรมเนียมชั่งตวงวัด ได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และการจัดทำบเทียบยอดบัญชีเงินฝาก กระแสรายวันเพื่อรับค่าธรรมเนียมชั่งตวงวัด ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ มีเงินค่าธรรมเนียมมา รอคืนไม่มีผู้มาขอรับคืนเงิน ดังกล่าว ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ จำนวน ๒ รายการ ที่ยังไม่ได้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

(๒) ด้านการควบคุมครุภัณฑ์ พบว่า การจำหน่ายพัสดุที่ชำรุดและเสื่อมสภาพ มีครุภัณฑ์ บางรายการที่ยังไม่ได้ตัดจำหน่ายในระบบฐานข้อมูลในระบบ New GFMIS Thai และรายงานขอซ่อมครุภัณฑ์ มิได้ระบุหมายเลขครุภัณฑ์

(๓) ด้านพัสดุ พบว่า การจัดทำใบขออนุญาตใช้รถส่วนกลาง (แบบ ๓) ของรถจักรยานยนต์ไม่ครบถ้วน รวมถึงมิได้บันทึกการใช้รถ (แบบ ๔) และมิได้จัดทำทะเบียนคุมการใช้บัตรเติมน้ำมันของรถจักรยานยนต์

บันทึกรายละเอียดการซ่อมบำรุง (แบบ ๖) ของรถยนต์มิได้บันทึกเลขระยะทางเมื่อเข้าซ่อม การบันทึกการซ่อมรถจักรยานใช้แบบไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมกำหนด การจัดซื้อจัดจ้างในขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ (TOR) รายละเอียดไม่ครบถ้วน และการจัดทำราคากลางบันทึกรายละเอียดไม่ถูกต้องครบถ้วน รวมถึงการจ้างเหมาบุคคลภายนอกเอกสารการส่งมอบงานระบุรายละเอียดงานไม่ถูกต้องตรงกับขอบเขตงานจ้าง (TOR)

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

การจัดเก็บและส่งรายได้แผ่นดินแทนกันของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ พบว่า สำนักงานพาณิชย์จังหวัด จำนวน ๕๕ จังหวัด ปฏิบัติถูกต้องเป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนด และสำนักงานพาณิชย์จังหวัด จำนวน ๒๑ จังหวัด อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดส่งรายงานฯ

ทั้งนี้ ผู้ตรวจสอบภายในส.ป.และกรมฯ ได้ให้ข้อเสนอแนะหน่วยรับตรวจเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องแล้ว

๖. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนา

๑) ส่วนราชการทุกกรมควรให้ความสำคัญกับการจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผล การควบคุมภายในให้ครอบคลุมทุกกิจกรรมที่สำคัญในหน่วยงานย่อย เพื่อป้องกันและควบคุมให้ระบบบริหารความเสี่ยงมีความเพียงพอและเหมาะสมในการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

๒) หัวหน้าสำนักงานของหน่วยงานในส่วนภูมิภาคและต่างประเทศ ควรให้ความสำคัญในการกำกับดูแล การปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะงานด้านการเงิน การบัญชี การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อกำหนด ซึ่งยังคงมีความเสี่ยงที่อาจเกิดความผิดพลาดเสียหายได้ รวมทั้งจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน อาทิ แนวปฏิบัติในการรับ-จ่ายเงิน การบันทึกบัญชีและการจัดซื้อจัดจ้าง และจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ปฏิบัติงานได้มีแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์